

FRANTIŠEK KOTLETA

VÁLKOTVŮRCI

V Pomerančové zahradě

Irský přízvuk jsem poznal téměř okamžitě. Černovláska na sobě měla ošuntělé tmavě hnědé šaty, jaké se nosily ještě před druhou světovou válkou. Celý Aventin zel prázdnotou, ale tady před Giardino degli Aranci, tedy Pomerančovou zahradou, se nacházely desítky *lidí*.

„Pan Soper mi o vás kdysi vyprávěl. Nepříjemný člověk,“ špitla a nakrčila horní ret.

„Slečna Mallonová, že?“ usmál jsem se na ni. Leknutím sebou trhla.

„Já...“ nechala ve vzduchu viset zbytek věty a ohlédla se po muži, který stál kousek od ní.

Byla mezi nimi druhá *nejmladší*. Nejspíš už pochopila mnoho věcí, ale spousta jí toho ještě unikala.

Fritz Klein její němou žádost o pomoc ignoreval. Sklopil zrak a sledoval své kožené boty. Měl rozepnutou košili, díky čemuž bylo možné spatřit na jeho krku strangulační rýhy. Pořád se mu klepaly ruce. Měl je zamazané od hlíny a krve. Rukou jsem Irce naznačil, aby mi uhnu-la z cesty. V podstatě uskočila. Prošel jsem

kolem kašny a rozhlédl se po ostatních. Znali mě a já si pamatoval jejich jména i osudy. Třeba janovského obchodníka Bianchiho, jednoho z těch, kdo svou loď s námořníky umírajícími na mor zavedl do přístavu v sicilské Messině, a kvůli tomu měl na svědomí tisíce mrtvých. Teď v puse žmoulal balenou cigaretu a sledoval hru v kostky mezi plukovníkem Henrym Bouquetem, jenž během obléhání Fort Pitt nechal indiánským rodinám rozdat deky, které vojáci získali od lidí umírajících na neštovice, a dvěma římskými legionáři, kteří za vlády Marka Aurelia přinesli do tohoto města mor. V římské říši tehdy umřelo na pět milionů lidí. Proti nim byli kuchařka Mallonová, známá jako Tyfová Mary, která svou bezohledností způsobila smrt *pouhých* padesáti lidí, nebo doktor Klein, co se ke zdejší společnosti připojil *jen proto*, že porušil Hippokratovu přísahu, když vraždil v Bergen-Belsenu, a než ho pověsili, donutili jej britští vojáci vlastníma rukama důstojně pohřbít těla mrtvých vězňů, jen druhořadá spodina.

Přidal jsem do kroku a rozhlédl se po stromech, díky kterým získala zahrada své jméno. Nerostly zde dlouho. První z nich přivezl ze Španělska svatý Dominik. Došel jsem až

k hradbám, jež Římané postavili na někdejší chrámu bohyně Luny. V jeho troskách hluboko pod zemí se nacházelo několik soch dávných bohů. Mezi nimi i první mramorové zpodobnění bohyně Morty.

O hradby se opírala žena s černými vlasy. Vypadala na dvacet, možná dvaadvacet. Pokud bych ji porovnával s dnešními dívkami, tipoval bych jejímu tělu stěží osmnáct. V černých vlasech, ustříhnutých rovnoměrně nad rameny, se ukrývala bronzová spona s hadem. Lehký vítr, který vanul od dobře viditelné baziliky svatého Petra, si s nimi pohrával, stejně jako s bílými průsvitnými šaty. Pod nimi neměla nic než své krásné bledé tělo.

„Vím, že je máš rád, a teď v březnu nejsou ty zdejší ještě zralé,“ špitla a podala mi pomeranč.

„Odkud je?“ zeptal jsem se a opřel se o hradby vedle ní.

„Ze zahrad, které už dávno zavál písek, přáteli,“ usmála se a lehce mě pohladila po ruce. Opatrně jsem se podíval na lidi z její suity. Užívali si světa a svých radovánek a nás si nevšímali, respektive se na bohyni báli pohlédnout. Místo toho se vrhli na ženy, které postávaly nedaleko od vchodu. Šlo o neapolské prostitutky, které kdysi z hlouposti, strachu a nenávisti šířily

mezi svými zákazníky *morbis gallicus*, tedy galskou nemoc, později známou jako syfilis.

„Nemáme moc času. Nikdy nemáme moc času,“ prohlásila, zatímco jsem jí pohlazení po ruce opětoval. Narovнала se a odvedla mě ke kamenné desce v trávě. Sedli jsme si na zem a v tu chvíli se na desce ukázaly tři čtverce čtyřikrát protnuté. Mortě se v dlani levé ruky objevilo dvakrát devět kamenů – černé a bílé. Mně patřily vždycky bílé.

„Chceš začít?“ zeptala se.

Zavrtěl jsem hlavou.

„Jen si ze mě utahuješ. Vždycky začínáš ty, miláčku. Nejdřív nemoc, potom lékař. Takový je zákon bohů,“ zašeptal jsem a začal loupat pomeranč. Chutnal výborně. Sladký, šťavnatý, bez pecek a s lehce trpkým dovětkem, který ale zvýrazňoval předchozí sladkost. Zatímco jsem jedl, umísťovali jsme své kameny na hrací plochu.

Byla to jednoduchá hra. Dodnes ji hrály malé děti. Snad ve všech jazycích se jí říkalo mlýn a málokdo tušil, že jde o nejstarší hru na světě. Hru, kterou vymysleli bohové, aby jen s pomocí důvtipu dokázali vyřešit své rozmíšky a spory.

První trojici vytvořila Morta a připravila mě o jeden z mých kamenů. Pak už jsem začal vést já.

„Viš, kolikátou hru vlastně hrajeme, Asklépie?“ zeptala se, když jsme začali zbývající kameny posouvat po hracím poli.

Věděl jsem to, ale jen jsem zavrtěl hlavou. Měl jsem rád, když mluvila.

„Šest tisíc, přáteli. Šest tisíc povstání smrti. Šest tisíc epidemií, pandemií, morových ran, nemocí, které si už nikdo z lidí ani nepamatuje. Tolik her jsme hráli,“ zašeptala a nechala mě, abych ji připravil o další kámen.

Vyhrál jsem. V tu chvíli zmizely kamínky i hrací rýhy. Jen plukovník Bouquet usilovně pokračoval v hrátkách s jednou z neapolských prostitutek, než zmizeli i oni a záhy nato jako poslední Tyfová Mary.

Vstali jsme a podívali se na opuštěné ulice Věčného města. Lidé se skrývali před novým virem, který stejně jako kdysi černá smrt v roce 1330 přišel z Wu-chanu.

„Nemoc opadne a lidé se vrátí. V Giardino degli Aranci se bude zase hrát divadlo, zpívat a zamilované páry budou sledovat zapadající slunce nad Římem,“ špitla spokojeně.

„To jen proto, že mě nakonec necháš vždycky vyhrát,“ zašeptal jsem. Oba jsme věděli, jakou hru hrajeme. Bohyně smrti a nemocí a já, bůh lékařství a uzdravování. Jeden bez druhého

bychom nebyli nic. Odvěcí nepřátelé a soupeři, kteří...

Morta mě políbila a já ztichl. Naše tajemství nesměli ostatní bohové znát. Vždycky mě nechá vyhrát, vždycky.

„Miluji tě,“ zašeptal jsem a v tu chvíli se rozplynula. Zůstala po ní jen vůně pomeranče.

*Vyšlo v magazínu Lidových novin Pátek
24. dubna 2020*

FANTASTICKÁ
EPOCHA

František Kotleta VÁLKOTVŮRCI

Ilustrace na obálce Derek R. Audette, Shutterstock.

Grafická úprava obálky Lukáš Tuma.

Edice Fantastická Epoque.

Edici řídí Pavlína Kajnarová a Leoš Kyša.

Redakce Pavlína Kajnarová.

Vydalo Nakladatelství Epoque s. r. o.,

Kaprova 12, 110 00 Praha 1,

v roce 2020 jako svou 754. publikaci.

První vydání, 248 stran.

Sazbu provedl Jaroslav Uhlíř.

Vytiskly Těšínské papírny, s. r. o.

Knihy **Nakladatelství Epoque** můžete zakoupit u svého knihkupce nebo si je lze objednat s 25% slevou přímo u nás: v e-shopu na adrese: **www.epocha.cz**, e-mailem na adrese: **objednavky@epocha.cz**, písemně na adrese: **Kaprova 12/40, 110 00 Praha 1 – Staré Město**, nebo telefonicky na čísle: **224 810 353**.

---

facebook.com/nakladatelstvi.epocha
facebook.com/fantastickaepocha
facebook.com/frantisekkotleta